

Rapportage 2023 Veenendaal

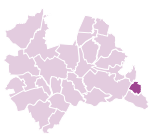
Wonen en Zorg 2040

**Samen voor
toekomstbestendige ouderenzorg**
De juiste ondersteuning en zorg
voor iedereen

*Project in het kader van de Krachtig Verbindende
Toekomstvisie Utrecht*

21/05/24

Inleiding | In 2022 zijn activiteiten van het programma *Wonen en Zorg 2040* gestart in de gemeente Veenendaal. Het resultaat is deze eindrapportage over inspiratie, oplossingsrichtingen en samenwerkingsafspraken over Wonen en Zorg in Veenendaal.

AANLEIDING

De dubbele vergrijzing en het toenemende aantal ouderen met een zware zorgvraag, zorgt voor grote uitdagingen voor de ouderenzorg, ook in de regio Utrecht. Intramurale ouderenzorg wordt niet verder uitgebreid (WOZO-brief). Dat betekent dat de volledige toename van de vraag naar wonen met zware zorg door de vergrijzing in het woningbouwregime (thuis) moet worden beantwoord. “Thuis” kan dan de eigen woning zijn of een nieuwe/andere zorggeschikte of geclusterde woonvorm. De gezamenlijke ouderenzorgorganisaties in Utrecht hebben, mede op initiatief van Zorgkantoor Utrecht, de handen ineengeslagen en een Krachtig Verbindende Toekomstvisie Utrecht 2030 opgesteld. Het Project Wonen en Zorg 2040 is een van de projecten onder deze vlag.

DOELSTELLINGEN

Ondersteuning en inspiratie bieden, zodat de deelnemende organisaties de aanstaande markttrends het hoofd kunnen bieden, zodat de inwoners van Zorgkantoorregio Utrecht de best mogelijke zorg in de best mogelijke setting, vooral op de lange termijn, kan worden gegarandeerd.

AANPAK

Wonen en Zorg 2040 kent drie programmalijnen, namelijk:

- A. Kennisdeling en analyse:** deze programmalijn bestaat uit 1) Het inventariseren en verzamelen van informatie vraag en aanbod; 2) Deze toegankelijk maken op gemeentelijk en subregionaal of regionaal niveau, door middel van een online kennisbank vraag en aanbod; 3) In samenspraak met de deelnemers de “gap”, de discrepantie tussen aanbod en vraag in beeld brengen; 4) Speerpunten formuleren per gemeente / subregio en zo nodig regio.
- B. Visie op oplossingsrichtingen en inspiratiesessies:** deze programmalijn bestaat uit 1) Inventariseren en verzamelen van inspirerende voorbeelden lokaal, regionaal en buiten de regio; 2) Toegankelijk maken op gemeentelijk en subregionaal niveau, door middel van de databank en matching; 3) Inspiratiegesprekken en -bijeenkomsten met zorgorganisaties (en stakeholders) over zorg(oplossingen) in de toekomst; 4) Identificeren van lokale en regionale projecten en kansen.
- C. Processen en projecten:** deze programmalijn bestaat uit 1) Ondersteuning bij samenwerking tussen stakeholders; 2) Identificeren van projecten; 3) Ondersteuning zo nodig bij regionale afstemmingsvraagstukken, zoals arbeidsmarkt en speciale doelgroepen.

Deze rapportage is onderdeel van programmalijn B en is het resultaat van inspiratiesessies in de gemeente over inspiratie, oplossingsrichtingen en samenwerking voor het realiseren van het woonzorg aanbod in relatie tot de opgave.

Kijk wat we met elkaar kunnen doen op

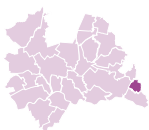
toekomstbestendigeouderenzorgutrecht.nl/wonen-en-zorg

Dit is een boodschap van het Project Wonen en Zorg 2040 van de IVVU. Mogelijk gemaakt door Zilveren Kruis Zorgkantoor.

Scan de code

SAMENVATTING | Op deze pagina staan de belangrijkste onderwerpen van deze eindrapportage samengevat

OPGAVE

De vraag naar wonen met zware zorg tussen 2020 en 2040 groeit door de vergrijzing sterk. Zonder aanvullend beleid komt Veenendaal in 2040 zo'n **420** verpleeghuisplaatsen tekort.

BETROKKEN PARTIJEN

Gemeente

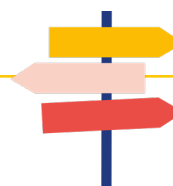
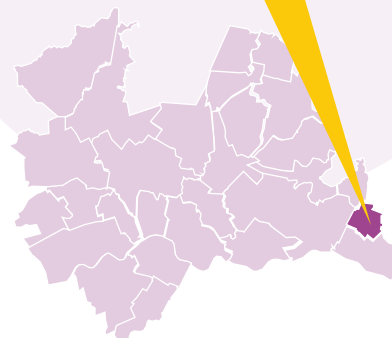
Corporaties | ontwikkelaars

Zorgorganisaties

Zorgkantoor

OPLOSSINGEN EN KANSEN WONEN EN ZORG IN VEENENDAAL

- Alle vormen van VPT (in de wijk: gespikkeld, geclusterd, in aanleunwoning bij het verpleeghuis)
- Alle nieuwe woningen levensloopgeschikt (woonvisie)
- Woningen rond centrum/ wijkcentra zorggeschikt
- Van groot naar beter regeling
- Nieuwbouwlocatie Het Ambacht 'zorgzame buurt'

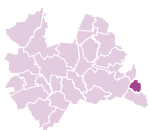
Bovenstaande oplossingsrichtingen dienen nog te worden aangevuld (met plannen van betrokken organisaties in Veenendaal die niet aanwezig konden zijn tijdens de sessies) en geconcretiseerd

SUGGESTIES VOOR VERVOLG

De gemeente heeft met een aantal partijen om de tafel gezeten voor oplossingen wonen en zorg in Veenendaal. Het is nu zaak om met alle betrokken partijen samenwerkingen op projecten en initiatieven voor wonen en zorg te formaliseren.

Proces | In een reeks inspiratiesessies Wonen en Zorg 2040 in de gemeente Veenendaal bespraken we met verschillende stakeholders de opgave, oplossingsrichtingen en samenwerking op het gebied van wonen en zorg

Inspiratiesessie 1 23 juni 2022

Inspiratiesessie 2 16 februari 2023

Inspiratiesessie 3 14 september 2023

Oplevering rapportage

ACTIVITEITEN

- Bespreken van de opgave
- Eerste verkenning oplossingsrichtingen Veenendaal

- Dialoog over lokale opgave in Veenendaal
- Bespreken rollen van de verschillende betrokken organisaties

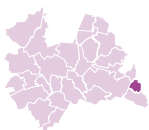
- Ophalen en concretiseren oplossingen Veenendaal

Toelichting op het proces

Door verschillende omstandigheden kon de derde inspiratiesessie in Veenendaal pas worden gepland na een een relatief lange periode. Hierdoor zat er een groot gat tussen de tweede en derde inspiratiesessie. Daarnaast vonden er in de tussentijd een aantal functiewisselingen plaats bij betrokken organisaties. Mede hierdoor bleek het lastig om alle betrokken organisaties aan tafel te krijgen tijdens de derde inspiratiesessie. Ook het plannen van een gewenste vierde inspiratiesessie hebben we in 2024 niet kunnen realiseren. Het voorstel is om in 2024 nog een vierde inspiratiesessie te organiseren waarbij alle betrokken partijen aanwezig kunnen zijn, om verdere samenwerking te concretiseren en formaliseren.

Arnout graag
nog naar dit
stukje kijken

Opgave in de gemeente Veenendaal

GROEI VAN OUDEREN MET EEN ZWARE ZORGVRAAG 2040 VRAAGT OM ADDITIONELE WOONZORGPLEKKEN

- De vraag naar wonen met zware zorg tussen 2020 en 2040 groeit door de vergrijzing sterk; zonder aanvullend beleid komt Veenendaal in 2040 zo'n **420** verpleeghuisplaatsen tekort.

WOONDEALS EN PROGRAMMA WONEN EN ZORG VOOR OUDEREN

- In 2022 en 2023 zijn er 35 regionale woondeals getekend door de minister om het landelijk woningtekort op te lossen. Via deze woondeals kunnen er 936.349 woningen worden gerealiseerd.
- In de provincie Utrecht zijn drie regionale woondeals opgesteld en gaat het om de bouw van ruim 83.500 nieuwe woningen in de periode 2022-2030. Onderdeel van deze deals zijn ook de bouw van zorggeschikte woningen.
- Het kabinet heeft de ambitie om binnen zeven jaar 290.000 woningen te bouwen geschikt voor ouderen. Deze ambitie is vertaald naar 170.000 nulredenwoningen, 80.000 geclusterde woningen en 40.000 verpleegzorgplekken. En specifiek voor Veenendaal; 985 nulredenwoningen, 395 geclusterde woningen en 190 verpleegzorgplekken.

OBSTAKELS IN DE WONINGBOUW

- Belemmeringen zoals: wetten, praktische bezwaren, hoge bouwkosten, opgelopen rente en personeelstekorten staan het realiseren van de plannen van de Rijksoverheid in de weg. Hierdoor is er in de toekomst meer zorg thuis nodig in de oorspronkelijke woning. Creatieve ingrepen en nieuwe denkrichtingen zijn essentieel voor het oplossen van deze woonzorgvraagstukken.

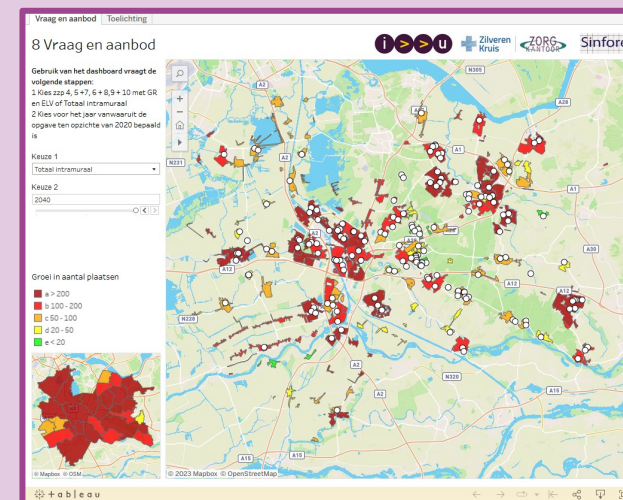
ALLEEN WONINGBOUW IS NIET GENOEG

- De komende decennia stijgt het gebruik van de zorg sneller dan de groei van de economie en vooral van de beroepsbevolking. Daardoor komen de grenzen van de financiële, personele en maatschappelijke houdbaarheid van de zorg steeds meer in zicht. De oplossingen van de verzorgingsstaat volstaan daardoor niet meer voor de toekomst. Indien we dezelfde oplossingen blijven bieden door bijvoorbeeld de verpleeghuiscapaciteit gelijke tred te laten houden met de vergrijzing, dan loopt het systeem vast. Niet alleen worden de kosten hoger, maar er is ook onvoldoende personeel om de zorg en ondersteuning te bieden. Alleen woningbouw programmeren is dus niet genoeg. Samenwerking is nodig met zorg- en welzijnsorganisaties, huisartsen en andere relevante partijen, ook om de vraag naar wonen met zorg en ondersteuning daadwerkelijk af te remmen.

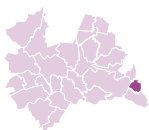
DASHBOARDS EN DATA

Onderzoeksbureau Sinfore ontwikkelde in opdracht van het project Wonen en Zorg 2040 dashboards met prognoses met betrekking tot demografie en de zorgvraag tot 2040 in zorgkantoorregio Utrecht. Deze dashboards zijn openbaar en beschikbaar voor iedereen die zelf aan de slag wil met de onderliggende data. Je vindt de dashboards op

<https://ivvu.sinfore.nl>.

Bron: CBS, PBL, 2022

De sleutel is samenwerking | De betrokken partijen rekenen het tot hun gezamenlijk verantwoordelijkheid om aan de slag te gaan met oplossingen voor Wonen en Zorg in Veenendaal.

BETROKKEN STAKEHOLDERS

Zorgorganisaties

Santé Partners

QuaRijn
Dichtbij in zorg

zorggroep charim

opella

Lelie zorggroep

Gemeente

GEMEENTE
VEENENDAAL

Corporaties | ontwikkelaars

WOON
ZORG
NEDERLAND

VEENH
VESTERS

DENNENHORST
WOON- EN ZORGVoorziening

Zorgkantoor

Zilveren
Kruis

ZORG
KANTOOR

WAAROM SAMENWERKEN?

In het verleden was het onderwerp intensieve zorg voor ouderen vrijwel geheel het domein van zorgorganisaties en het zorgkantoor. In de nieuwe situatie verschuift dit van de WLZ naar de Woningwet. Dat betekent dat alle lokale partijen hier een nadrukkelijke rol in krijgen. De oplossing moet gevonden worden in de samenwerking met die zorgorganisaties maar ook in de samenwerking met andere partijen.

Ontwikkelingen hangen in sterke mate met elkaar samen en kunnen niet éézijdig, bijvoorbeeld binnen de zorg, het sociale domein of het fysieke domein, worden opgelost. Om die reden is een integrale visie en aanpak door middel van samenwerking, niet alleen mogelijk, maar ook noodzakelijk.

REGIEROL GEMEENTE

De Rijksoverheid heeft dit ook ingezien en schetst in verschillende beleidsbrieven een belangrijke regierol voor de gemeente in de volle breedte van de opgave, van sociaal domein tot intensieve zorg en de bouw van verpleegzorgplekken. Dat betekent vanuit leiderschap verbinding maken met andere domeinen binnen de gemeente, zoals ruimtelijke ordening en wonen. Ook heeft de gemeente een regierol naar externe partijen, zoals organisaties in zorg en welzijn, woningbouw en inwoners.

Voorbeelden van oplossingsrichtingen opgehaald in verschillende gemeenten Project IVVU

Generiek

Bouwen aan vitale en zorgzame wijken

Bewustwording inwoners

- Bewustwording eigen verantwoordelijkheid inwoner
- Voorzorgmaatregelen
- Vroegtijdig verhuizen naar geschikte woning
- Versterken en onderhouden eigen sociaal netwerk
- Financiële arrangementen

Eigen kracht inwoners

- Versterken sociale structuur en samenhang
- Community building
- Ondersteunen zelforganisatie en inwonersinitiatieven
- Mantelzorgondersteuning
- Verbeteren informatievoorziening zorg en welzijn en inwoners
- Reablement

Versterken wijkinfrastructuur

- Geschikt maken woonomgeving
- Ontmoetingsplekken
- Versterken mobiliteit
- Uitbreiding zorg en ondersteuning in de wijk
- Samenwerking zorgorganisatie en woningcorporatie op complexniveau
- Inzet van technologie

Diversiteit aan geschikte woningen

- Toevoegen geschikte woningen en woonvormen
- Nultredenwoningen
- Geclusterde woonvormen
- Geschikt maken bestaande voorraad
- Herzien toewijzings- en voorrangbeleid

Verpleeghuis van de toekomst

- Openen, moderniseren, en verduurzamen van verpleeghuiszorg
- Toevoegen verpleegzorgplekken

Bouwen aan vitale en zorgzame wijken

Bewustwording inwoners

- Wooncoach (1-10-23; Gemeente)
- Woonbewust beurs (Idee, Gemeente)
- Toolkit mobiliteit ouderen (Reeds beschikbaar Woonstede, Ede)
- Bewustwording zoeken, nultredenwoning (Lopend; Leliezorggroep)

Eigen kracht inwoners

- Aandacht voor mantelzorg en werkgeverschap (Loopt bijna; Gemeente)
- Reablement (2024, Santé Partners)
- Integraal beleidskader sociaal domein
- Positieve gezondheid (Lopend; Lelie Zorggroep)
- Reablement en inzet geriatrie team (inzet behandel Wlz in de wijk) kan deels al, Opella maakt er momenteel capaciteit voor vrij
- Plan: Reablement (Lelie Zorggroep)
- DOS (domein overstijgende samenwerking (2023, Gemeente)

Versterken wijkinfrastructuur

- Pilot Huiskamer, vrije inloop "dagbesteding" (Is er al)
- VPT ongeclusterd (Start nu, 12 cliënten; Santé Partners)
- Bouwen/ versterken steunsysteem in de wijk. Kan met focus op een senioren complex. (Loopt al; Opella en Woonstede in Ede)
- Virtuele thuiszorg (Q1, 2024, Santé Partners)
- Leliezorggroep plan heeft ook nu al aandacht: GGZ in de wijk
- GGZ in de wijk loopt (Santé Partners)
- Leliezorggroep plan: VPT
- Domeinoverstijgend werken (uitstel WIZ 8 maanden). Opella doet dit al in Ede en Wageningen
- Ontmoetingsruimte in geclusterde woon(zorg) locaties (Gemeente)
- Verbinden huishoudelijke ondersteuning en wijkverpleging (Opella en woonstede Ede)
- Halvering zorgvraag door technologie (Lelie Zorggroep)

Diversiteit aan geschikte woningen

- Alle vormen van VPT (in de wijk: gespikkeld, geclusterd, in aanleunwoning bij het verpleeghuis)
- Alle nieuwe woningen levensloopgeschikt (woonvisie) (Gemeente)
- Woningen rond centrum/ wijkcentra zorggeschikt (Gemeente)
- Van groot naar beter regeling (1-7-24, Gemeente)
- Het Ambacht 'zorgzame buurt' (nieuw bouwlocatie >2025, Gemeente)

Verpleeghuis van de toekomst

- Nieuwe woonzorg concepten. Gemengd wonen! (Gemeente)

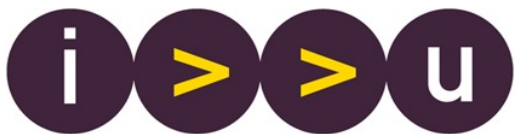

Suggesties voor vervolg | Een volgende stap is om de verschillende genoemd projecten en initiatieven te definiëren, eigenaren aan te wijzen en samenwerking te borgen.

SUGGESTIES VOOR VERVOLG IN VEENENDAAL

- Definiëren en concretiseren van kansen, projecten en initiatieven die door betrokkenen in dit proces zijn genoemd.
- Organiseren van nog een bijeenkomst met alle betrokken partijen (zorgorganisaties, gemeente, woningcorporaties) om een compleet beeld te krijgen van alle plannen en oplossingsrichtingen van verschillende partijen
- De breedte van de oplossingsrichtingen (zie slide 7 en 8) meenemen in de Woonzorgvisie. Zorg ook voor instandhouding en modernisering van de bestaande verpleeghuiscapaciteit ten behoeve van de zwaarste doelgroepen.
- Nu is het moment om te handelen. De toename van vergrijzing gaat vanaf 2020 steeds sneller
- Zorg voor consensus over de opgave, maar blijf niet hangen in analyses
- Pak het systematisch én pragmatisch aan
- Samenwerking is de sleutel; Zorg voor het formaliseren van samenwerkingen op projecten en initiatieven voor wonen en zorg, inclusief een overkoepelend overleg met alle stakeholders in de gemeente.

Colofon

Commissie project Wonen en Zorg 2040

Kees Weevers

Thijs Houtappels

Harry Finkenflügel

Joyce Jacobs

Mariska Tichem

Liesbeth Hoogendijk

Adviserend: Saliha el Habri en Claartje Broeren

Projectteam

Arnout Siegelaar (projectleider)

Daniel Mogendorff

Sander Konings

Romee van Hunen

21/05/24

